

FOLYÓIRATSZEMLE



TESL-EJ The Electronic Journal for English as a Second or Foreign Language

www.tesl-ej.org
ISSN: 1072-4303

A *TESL-EJ* évente négy alkalommal megjelenő, szabad hozzáférésű elektronikus folyóirat. Az 1. száma 1994 áprilisában került fel a világhálóra, és a címének megfelelően az angol mint második és idegen nyelv tanításával foglalkozó szerzők számára nyújt publikálási lehetőséget immár 20 esztendeje. Bár az alapítók a beköszöntőjükben kockázatosnak ítélték a jövőjét, két évtized alatt nemzetközileg elismert szakmai fórummá nőtte ki magát a modern nyelvoktatás területén. A vezető papíralapú szakfolyóiratok igazi versenytársa lett, sőt többet is nyújt náluk, hiszen a *TESL-EJ*-hez publikálásra benyújtott és legalább két elismert szakértő által véleményezett tanulmányok megjelenési ideje az elektronikus formátumnak köszönhetően lényegesen lerövidül. Olvasottságára jellemző, hogy honlapjának évi egymilliónál is több rendszeres látogatója van. Jelen van a Facebookon és a Twitteren is, ami jelentősen megkönnyíti részben a szerzők és az olvasók, részben a közösségi oldalakra ellátogató érdeklődők közötti közvetlen kommunikációt. A Facebook-csoport tagjai rendszeresen megosztják egymással munkájuk eredményét, szakmai kérdéseket vitatnak meg, betekintést nyújtanak saját osztálytermi tevékenységükbe, és hasznos tanítási módszereket ajánlanak egymás figyelmébe. A folyóirat főszerkesztő-

je Maggie Sokolik. Munkáját tizenhárom fős nemzetközi szerkesztőbizottság és jelentős nemzetközi munkatársi hálózat segíti. A magyar olvasó számára külön örömet jelent, hogy a szerkesztők között hosszú évek óta ott találjuk Horváth Józsefet, a Pécsi Tudományegyetem Anglisztika Intézetének nyelvészét.

A weboldal letisztult, könnyen kezelhető felületén az olvasók gyorsan megtalálják a keresett publikációt. A nyitóoldalon mindig a legújabb számban fellelhető tanulmányok fogadják az érdeklődőt. Az egyes cikkek közvetlenül a weboldalról is elérhetők, de ha az olvasó később hivatkozni szeretne valamelyikre, azt érdemesebb az oldalszámot is tartalmazó pdf-formátumban letölteni.

A *TESL-EJ* folyóiratról két éve jelent meg utoljára ismertető a *Modern Nyelvoktatás*-ban (Szöcs 2014). Akkor a 2012–2013. évi számok tartalmát ismerhették meg az olvasók. Ez az írás a 2014–2015-ben megjelent nyolc szám (a 18. és 19. kötet) írásaiból szeretne hasonló ízelítőt adni.

A szerkezeti szempontból két nagy részre osztható folyóirat terjedelmesebb, *Cikkek* című – egyetlen rovatot képező – része többnyire empirikus tanulmányokat közöl az angol nyelv oktatásának különböző területeiről. A 18–19. kötet nyolc számában megjelent 41, szakértők által véleményezett cikk központi témái – a korábbiakhoz hasonlóan – a nyelvtanár, a diák, a tanítási környezet, a tanítási módszerek, stratégiák, technikák, eszközök és az egyes készségek fejlesztése.

A tanárt középpontba helyező kutatások a tanár személyiségét, szakmai fejlődését, a tanári visszajelzések formáit és fontosságát

gát, az angolt mint idegen nyelvet tanító tanár kiejtését, hiedelmeit, tankönyvekhez való viszonyát, tanítással kapcsolatos elképzeléseit, nyelvhasználatát, értékelési módszereit, a nyelvtanításban alkalmazott stratégiáit, digitális taneszközökkel kapcsolatos attitűdjeit, a kezdő és gyakorló tanárok reflektív magatartását vizsgálják.

A tanulókkal foglalkozó cikkek legfontosabb témái a tanulók odafigyelését befolyásoló tényezők, az önálló tanulás stratégiái, a kooperatív tanulás különböző formái, a nyelvi fejlődés, a tanulói önmegfigyelés hatása a nyelvtanulásra, az élethosszig tartó tanulás és a felnőttoktatás sajátosságai. A tanítási módszerekről, stratégiákról, technikákról megjelent írások közül több foglalkozik azzal a hatással, amelyet a kommunikáció modern eszközei, köztük a mobiltelefon, a videó, illetve a digitális taneszközök rendszeres alkalmazása gyakorol a tanulói teljesítményekre, de olvashatunk cikket a feladatközpontú tanításról is.

Az oktatási környezetet tagláló kutatások olyan távoli országokba kalauzolják el az olvasót, mint Kína, Japán, Irán, Tajvan, Ausztrália, Nigéria, rámutatva az adott országnak a nyelvtanításban, tudományos cikkek írásában, azok hangnemében és formájában megnyilvánuló sajátosságaira. Megtudhatjuk, hogyan viszonyulnak a palesztin angoltanárok a rendelkezésükre álló tankönyvekhez, és bizonyos országokban, például Kínában, milyen erőteljesen jelentkezik a tudományos igényű írásokban is az állam ideológiai hatása. Más kutatási beszámolóknak a szűkebb oktatási környezetként jellemzőnek számító osztályterem mellett a nyelvtanulás új, még modern világunkban is szokatlanul számító színterével ismerkedhetünk meg. Érdekes módon az irástanítás egyik ösztönző helyszínének jelenik meg az egyik cikkben a könyvklub, ahol főszerepet játszik a közösségi élmény, a közös érdeklődési kör.

Több számban találhatunk olyan tanulmányt, amely valamilyen készséget vagy készségfejlesztő módszert vizsgál: a nyelvet

tanuló diákok tudatos olvasási stratégiáit vagy a tudományos íráskészség fejlesztésének módjait. A rovatban terítékre kerülnek még a beszédaktusok, köztük a bocsánatkérés és az óhaj kifejezése, a szókapcsolatok elsajátításának különféle módjai, és egy érdekes cikkben az a hatás, amelyet az angol mint második vagy idegen nyelv folyamatos térhódítása gyakorol az anyanyelvre. A folyóirat egy-egy tematikus számmal is jelentkezett mindkét évben. A 2014. év 3. számát teljes egészében a tanári és tanulói megfigyelés, illetve önmegfigyelés különböző formáinak szentelték. A szerkesztői bevezetőt követően a szerzők vizsgálták a tanulói visszajelzéseket mind a tanár tudására, mind a tanulói teljesítményekre, a visszajelzés fontosságát a kezdő tanárok tanítási gyakorlatában, a gyakorló tanárok reflexiós stratégiáit és a videót mint a reflektív vizsgálódás sajátos eszközét. A 19. kötet 2016 februárjában megjelent utolsó száma a kooperatív tanulással kapcsolatban közöl tanulmányokat, kitérve a kiscsoportos tanulás jellemzőire, az interaktív tanulási formákra és a tanári reflexióknak a szakmai fejlődésre és tanulói előmenetelre gyakorolt pozitív hatására. A tematikus szám gyakorlati szempontból leginkább hasznosítható része talán az a kifejezésgyűjtemény, amely a kooperatív tanulás osztálytermi megvalósítását szolgálja.

A második nagy szerkezeti egység három kisebb rovatból áll. Az első, *Az interneten* számonként egy-egy írással a világhálón fellelhető programokat, alkalmazásokat, az otthoni, tanórán kívüli, de ahhoz szorosan kapcsolódó felkészülést segítő videókat, online tananyagokat és nyelvkurzusokat, számítógépes játékokat, az oktatásban újdonságnak számító eszközök – tabletek, okostelefonok – nyújtotta lehetőségeket elemzi.

A *Szemle* rovatot két rész alkotja: a *Mediaszemle* és a *Könyvszemle*. A *Mediaszemle*ben oktatást színesítő szoftvereket, programokat mutatnak be a szerzők: szöveget beszéddé alakító programot, mobiltelefonos, iPhone-os alkalmazásokat, online nyelvtanuló szoftve-

reket, kiejtés tanítását támogató weboldalaikat és alkalmazásokat. Számos olyan cikket olvashatunk, amely felhívja a figyelmet a virtuális közösségi terek nyelvhasználatot segítő, a nyelvtanulás folyamatát és hatékonyságát támogató szerepére.

A *Könyvszemele* a vizsgált két év nyolc számában összesen harminc, a nyelvoktatás különböző területeit felölelő, 2012 és 2015 között megjelent könyvről – tankönyvekről, kurzuskönyvekről, kézikönyvekről, segédanyagokról – közöl releváns információban gazdag ismertetőt.

A 19. kötet számainak külön érdekessége, hogy – a 2. számtól kezdve – a 20. évforduló alkalmából visszatekintenek a folyóirat két évtizedére. A szerkesztők virtuális látogatást tesznek az archívumban, kiemelve belőle a legfontosabb, mérföldkönek számító írásokat. Roland Sussexnek az 1. kötet 1. számában megjelent cikke a TESL-EJ megszületésének körülményeit és az 1994-ben még ritkaságnak számító elektronikus folyóiratokban rejlő lehetőségek számbavételét idézi fel; Michael Hart Gutenberg Projektje a világháló korai éveibe repíti vissza az olvasót, amikor a tudományos cikkek szerzői előtt először villant fel annak a lehetősége, hogy írásaik minden elektronikus hozzáféréssel rendelkező olvasó számára elérhetővé váljanak az Interneten. A 3. szám Thomas S. C. Farrell 1999-ben megjelent írásához vezet vissza az olvasót, benne a visszajelzésen alapuló tanítási gyakorlat izgalmas kérdéseivel, majd 2000-be átlépve Erdogan Bada és Zuhul Okan tanulmányán keresztül bepillantást enged az akkori diákok nyelvtanulási szokásaiba és preferenciáiba.

A folyóirat immáron két évtizede ugyanazal a külsővel jelentkezik, de a közeljövőben – tekintettel a kerek évfordulóra – számos újítás várható, többek között egy teljesen új logó. A 2015-ös év utolsó számában a *Szerkesztők előszava* részben máris észlelhető egy apró formai változás.

Húsz év különösen hosszú időnek számít a 21. század felgyorsult világában, amikor

folyóiratok jelennek meg és tűnnek el, még mielőtt befészkelhetnék magukat a szakmai köztudatba. A szerkesztő, Maggie Sokolik úgy emlékszik vissza a kezdetekre, hogy „nehéz volt rávenni a szerzőket írásaik online publikálására”. Ezzel szemben ma évente száznál is több szerző verseng azért, hogy írása – alapos szakmai bírálatnak megfelelően – megjelenhessen a folyóiratban. Szerzőként szerepelni a TESL-EJ-ben ma szakmai rangot jelent.

A folyóirat által kínált sokszínű bőség legnagyobb nyertesei azonban az olvasók, az angol nyelvet második vagy idegen nyelvként tanító tanárok, szakemberek, akik a nemzetközi szerkesztő- és szerzőgárda jóvoltából ingyenesen juthatnak hozzá a legújabb kutatási eredmények jelentős részéhez. Mindannyian hálásak lehetünk ezért, hiszen a folyóirat külső anyagi források igénybevétele nélkül tartja fenn magát. „Az információ szabad akar lenni” filozófiájából következően nem tartalmaz reklámokat. Hogy ez továbbra is így lehessen, 2015 végén a szerkesztőség lehetőséget teremtett arra, hogy az olvasók egy internetes oldalon keresztül anyagi támogatást nyújtsanak az évi négy szám további, magas színvonalú megjelentetéséhez. Akik automatikus értesítést szeretnének kapni az egyes számok megjelenéséről és tartalmáról, a tesl-ej_list-request@lists.berkeley.edu címre küldött üzenettel jelezhetik igényüket. Akik szerzőként szeretnének szerepelni a 20 éves TESL-EJ-ben, a honlap megfelelő menüpontjából tájékozódhatnak a benyújtás folyamatáról.

H. Prikler Renáta – Kristina Kollárová

IRODALOM

Szöcs Krisztina (2014): TESL-EJ. The Electronic Journal for Teaching English as a Second Foreign Language. *Modern Nyelvoktatás* 20/4, 95–96.